

nä viivytettiin koko päivä ja illalla Anni-tytär tuli hakemaan Lieksan kauppayhtiön hevosella Lieksan karanteeniin”. (Vanhemmat lapset olivat kaikki jo aikaisemmin siirtyneet Suomeen).

Viki Mauranen sai nuorena miehenä työpaikan Tiensuussa kauppias Antti Horttanaisen kauppapöytä-apulaisena. Viki onertonut isänsä Iljan sanoneen, että ”tämöisen työmaan kun mies saapi, niin on viisi vuotta korkea kynnyks kottiin tulla, jos et isäntäväkeäsi palvele niin kuin he vaativat”. Liike siirtyi sittemmin koko-

naan hänelle v. 1955, ja hän piti sitä vuoteen 1977 saakka. Eläkepäiviään Viki viettää entisen kauppatalonsa tilavassa yläkerrassa.

Viki meni v. 1944 naimisiin ”sotasaaliinsa” lotta Annikki Unton kanssa. He saivat kolme poikaa, Matin, Tapanin ja Ollin, joilla on kasvamassa uusia Maurasia.

Olen joskus todennut, että Viki syntyi hyvät ohjukset käsissään. Näitä hän tarvitsi joutuessaan varsin nuorena miehenä pois vanhempiensa kodista. Ohjaksia tarvittiin muussakin: kiinnostus hevosiin syntyi jo koti-

Karjalassa. Hän haki kaupan tavarat hevosella lähes päivittäin Lieksasta. Viki kiinnostui myös raviurheilusta, ajoi itsekin kilpailuissa ja 25 vuotta Pielisjärven Hevosystävien Seuran puheenjohtajana ja myöhemmin kunniapuheenjohtajana. Vikillä oli tallissa hevonen aivan viime vuosiin saakka. Sen hoitamisessa ja päivittäisissä ajeluissa fyysinen kunto säilyi hyvänä. Henkisen vireytensä Viki on säilyttänyt tapaamalla ystäviä, lukemalla kirjoja ja seuraamalla maailman menoja lehdistä, televisiosta ja radiosta. Vi-

kin tilava koti Tiensuussa on ollut monelle sukulaiselle ja matkamiehelle vieraanvarainen yöpymispaikka.

Olen saanut Vikin sukutietojen selvittelyissä paljon apua Petroskoissa asuvalta Rudolf Toivoselta. Vikin merkkipäivän kunniaksi on lehden tässä numerossa kirjoitus hänen esivanhempiensa Mauran ja Simanan sukujuurista.

Toivomme kaikki Vikille monia elinvuosia lisää ja esitämme sukumme vanhimmalle lämpimät onnittelut.

PENTTI KEYNÄS

Koropin Maura ja hänen sukunsa

Koropin kylässä Repolassa lähellä Suomen rajaa elivät 1800- ja 1900-luvuilla Maura ja hänen perheensä. Maura oli kolmasti naimisissa, perimätiedon mukaan hänen ensimmäinen miehensä oli Simana Repolan Kolvaisjärveltä. Simana tuli kotivävyksi. He saivat kaksi lasta, Marian ja Timon. Kun Simana kuoli, oli Maura jonkin aikaa leskenä ja otti miehekseen Repolan Virrankylästä Jaron, joka hänkin tuli kotivävyksi. Heikin saivat kaksi lasta, Iivana ja Oksenen. Jaron kuoltua Maura otti kolmannen miehensä naapurikylästä Tuulivaarasta. Hänen nimensä oli Vasselei. He saivat tyttären, Ahipein. Vasselein kuoltua Maura eli leskenä 20 vuotta poikiensa hoivaamana. Maura halusi, että hänen jälkeläisiään kutsutaan Maurasiksi; venäläinen muoto oli Maurajeff tai Maurojeff.

Mitä Maurasta tiedetään?

Tiedot Maurasta perustuvat muistiinpanoihin, jotka Maiju Keynäs v. 1939 ja myöhemmin karjalaisten laukkukauppaa koskevissa tutkimuksissaan kirjasi haastateltuaan itäkarjalaisia pakolaisia.

Andrei Mauranen, Timo

Murasen poika, muisti Mauran olleen kookas nainen, joka kehräsi värttinällä. Pelagia Mauranen, Ilja Timonpojan vaimo, onertonut Maurasta enemmänkin: Maura jäi nuorena 17-vuotiaana äitinsä kanssa elämään 6-henkisestä perheestä (Mauran isä, äiti, Maura, yksi sisar ja kaksi veljeä), muut kuolivat punatautiin kuuden viikon sisällä. Simanan tultua kotivävyksi paloi talo, kun väki oli lähtenyt heinäniitylle.

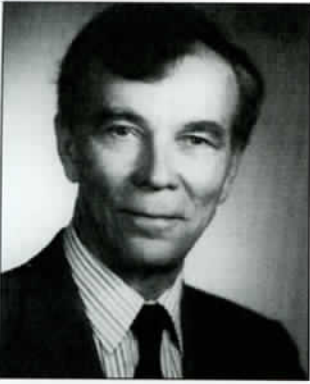
□ □ □

Simanan kuoleman jälkeen, Mauran ollessa ensin leskenä ja sitten naimisissa Jaron kanssa, oli Vilmi Lauri Kuhmosta seitsemän vuotta heillä kasakkana ja lähti sitten pois. Vilmi Lauri tutustui perin pohjin talon rikkauksiin ja rahakätköihin ja talon tapoihin. Kerran Maura lähti Jaron kanssa heinänsoutoon Kuosmasta kahdeksan virstan takaa. Silä aikaa Vilmi Lauri tuli

kuuden muun miehen kanssa ja meni näiden kanssa pertiin, otti Mauran äidin ja pani tämän siansäkkiin (=hameet nostettiin ja sidottiin pään päälle, housuja naisilla ei ollut) ja vietiin viholaiskasaan, poltettiin tuohenkäppyröitä selässä, lyötiin ja kiusattiin: ”Miss on djenkat? Mauran äiti vastasi: ”Työ ootta ottant jo”. Silloin Vilmi Lauri sanoi: ”Ei ole otettu”. Kun mummo siansäkin sisässä kuuli tutun äänen, niin hän alkoi rukoil-

Viki Murasen syntymäkoti eli hänen isänsä Ilja Murasen talo Koropissa. Oikealla naapuritalossa isännöi Iljan serkku Iivana Mauranen. (kuva A.R. Niemi/KKSS:n kuva-arkisto)

Ekonomi Paavo Ahava täytti 75 vuotta 27.5.-05. Hänen sukujuurensa ovat Vienan Karjalan keskuspaikassa, suuressa Uhtuan kylässä.

la: "Vilmi Lauri peästä pois, peästä pois!"

Naapuritalon ikkunasta oli asiain kehitystä seurannut sairas mummo, joka ei voinut tulla ulos ja sanoi Mauran äidille: "Tsikko rukka, älä rukoile, Vilmi Lauri on paras piä huonehissas" (=Vilmi Lauri on rosvojoukon pää, ja sen vuoksi häneltä ei voi odottaa armahdusta). Kun rosivot olivat saaneet voita, leipää ja 30 ruplaa rahaa, niin he menivät vähän matkan päässä olevan ison kiven luo sömään. Kun he huomasivat, että Riikosen puolelta yhden kilometrin päästä salmen yli lähti tulemaan vanha mies veneellä kuultuaan Mauran äidin välittelun, niin rosivot paettiin, kahlattiin Koropinjoen poikki ja menivät metsään. Ukki tuli ja päästi Mauran äidin siansäkistä. Ukki auttoi mummin kotiin ja vuoteeseen.

Pian tuli Maura miehenä keralla heinänsousta. Mauran pojat, toinen Simanan ja toinen Jaron poika olivat nähdessään rosvojen tulevan menneet piiloon sillan alle, toinen oli pannut päähänsä seulan, toinen siittan, jotteivät rosivot löytäisi heitä. Kun he kuulivat äidin ja isän äänen, tulivat he pois sillan alta ja sanoivat: "Voi voi kun myö varasimma, kun kaikki karsinan penkeret pieksettiin". Mummo oli monet viikot sairaana tilassa Mauran hoitamana ja toipui tästä.

Paavon isoisä Paavo I Ahava-Afanasjeff oli Karjalan kansallisen liikkeen johtomies ja seuramme työn alkuunpanijan Vienan Karjalaisten Liiton perustajajäsen. Myös isä Paavo II Ahava oli tarmokas Karjalan asian puolustaja, Karjalan Sivistysseuran ja monia vuosia sen johtokunnan jäsen.

Yhtä lailla tuttuja ovat myös Paavo III:lle Karjala ja seuramme työskä. Hän kuului KSS:n johtokuntaan aktiivisena jäsenenä vuodesta 1993 vuoteen 2001, jolloin erosi maastamuuton takia.

Tehtyään vv.1960-86 näyttävän uran suurteollisuus-

Mauran kaksi tyttärtä olivat juosseet pakoon, olivat kai mummon suojassa naapurissa. He tulivat takaisin äidin palattua.

Maura oli hyvin säästäväinen. Yksiä kenkiä saattoi tervata ja pitää viisikin vuotta. Piti etupäässä loapotteja (tuohinauhasta punottu saumaton jalkine). Leninki oli omakutoista liinakangasta. - Maura ei säästäväisyysystistä juonut ikäänään kahvia eikä teetä. Hänen poikansa Iivana ja Timo alkoivat miehuuteen päästyään juoda kahvia. Kun kahvia keitettiin, välitteli Maura: "voi, voi, ikäni seästin, kaikki nyt juuaah kahvina. Jou'un pakittsemaah Venäjälle" (pakittseminen = kerjääminen). Vanhempi poika Timo oli asian aina kääntänyt leikkiksi ja sanonut: "Lämmitämä gorskan ja ryyppäämme kahvin" (gorska oli Timon omatekoinen leikkiniimi kahvipannulle äitiä lepytellessä).

Maura oli ostanut filantsan. (Filantsa = itsensä sotapalveluksesta valtiolta vapaaksi lunastaminen). Filantsan sai ostaa valtiolta. Joka omisti filantsan 25-vuotispalvelun aikana, oli vapaa sotapalveluksesta ja sodasta. Kun filantsan omistaja tuli yli-ikäiseksi, hän

den johtotehtävissä - viimeksi ennen eläkkeelle siirtymistään Paavo toimi Rauma-Repolan keskushallinnossa materiaalihoitajana (1981) ja kaupallisena johtajana (1984) - hän suuntasi kaiken tarmonsa sukunsa entisen kotiseudun Uhtuan elinolojen kohentamiseen. Paavon aloitusteestaan perustettiin joulukuussa 1991 Uhtuan Seudun Perinnesseura, vuodesta 1999 Uhtua-Seura ry. Toiminnan pääpaino on sittemmin ollut talonrakentamisen koulutusohjelmissa, rakennusprojekteissa sekä karjalan kielen elvyttämisessä ns. kielipesämenetelmän avulla.

voi myydä f:n toiselle. Maura oli ostanut filantsan. Hänellä oli kaksi poikaa, Timo ja Iivana. Timon, joka oli vanhin poika, ei tarvinnut mennä sotaväkeen, koska äiti oli leski. Filantsalla Iivana pelastui sotaväestä. - Mauralta valtio otti filantsan. Valtio ei tämän jälkeen filantsoja enää antanut. Filantsa maksoi Mauralle luultavasti 900 ruplaa. Tämä oli viimeisiä Repolassa.

Mauran ensimmäinen avioliitto

Repolan kirkonkirjoista on suuri osa kadonnut, joten niistä ei ole apua, kun etsitään sukutietoja. Karjalassa tehtiin kuitenkin väestöstä asukasluetteloita 10 -20 vuoden välein, ja niitä on tallessa. Luetteloissa on tietoja perheiden jäsenten nimestä, avioliitoista, syntymä- ja kuolinajoista, kotoamisesta ym. Perheiden sukunimeä ei esiinny, henkilön nimen jälkeen on isännimi. Käytössäni on ollut väestöluetteloita vuosilta 1782,1795,1816, 1834, 1850 ja 1858.

Koropin kylän väestöluettelosta vuodelta 1834 löytyy talon n:o 190 asukkaista seuraavat tiedot: Ivan Andrejev-kuoli v. 1832 82 ikäisenä. Hänen vaimonsa Paraskovja -71 v. Malafei Ivanov (edellisen poika) kuoli 1822 39 ikäisenä. Hänen vaimonsa Sofia 53 v. Hei-

80 vuotta täytti 8.6.-05 Ruotsin Åbyssä **Mari Kuivanen** o.s. Nikitin (Niikkanen). Hän on syntynyt Kiimasvaarassa ja on nyt kolmanneksi vanhin elossa olevista kyläläisistä, joita on 16.

Marilla ja hänen miehellään on kaksi poikaa ja tytär sekä neljä lastenlasta. Merkkipäivänä Maria onnittelivat aviopuoliso Unto, lapset, lastenlapset sekä kaikki kiimasvaaralaiset. - JM

Ruotsissa asuvat kaksoiset **Mikko ja Valma Moisejeff (Huhta)** täyttivät 65 vuotta 26.11.2004. He ovat Kiimasvaaran nuorimmat, syntyneet 10 vuorokautta ennen talvisotaa.

Myöhästyneet onnentoivotukset siskolta, sukulaisilta ja kaikilta kiimasvaaralaisilta. - JM

dän poikansa Sidor kuoli 1822 10-vuotiaana. Jegor Ivanov (Ivan A:n poika) - kuoli 1833 46 vuotiaana. Jegor Ivanovin pojat: Nikita - synt. 1808, kuoli 1828; Amos -synt. 1807, kuoli 1831 Petr -synt. 1800, ikää 34 v; Jefim -synt. 1817, 17 v. Ivan Andrejevin vävy Semon Jerofejev muutti Tuulajärvestä v. 1827, kuoli 1833. Semon Jerofejevin vaimo Mavra -30 v. Hänen tvttö. Marja -4 v. Semon Jerogovin poika -Timofei 3 kk.

Alleiviivatut tiedot viittaavat epäilemättä Mauran ensimmäiseen mieheen Semon eli Simanaan ja heidän lapsiinsa Marjaan ja Timoon. Väestönlaskija on kuitenkin erehtynyt kirjattessaan Semon Jerofejevin Ivan Andrejevin vävyksi. Semon on ollut Ivanin pojan Malefein vävy. Tätä tukee myös edellä mainittu perinnetieto, että Maura menetti isänsä ja sisaruksiaan 17 vuoden ikäisenä. Maura on edellisen mukaan syntynyt v. 1804 tai 1805, ja oli 17-vuotias v. 1822, jolloin hänen isänsä Malafei ja veljensä Sidor kuolivat. Edellisessä väestönlaskennassa v. 1816 luetellaan Malafein ja Sofjan lapsiksi Mauran ja Sidorin lisäksi 4 tyttärtä. Näistä 3 oli Mauran ikäluokkaa ja ehkä avioituneet tai kuolleet ennen vuotta 1822. Vuoden 1936 väestöluettelossa heitä ei Koropin kylästä löydy.

Mauran svntvmävuosi olisi siis 1804 tai 1805, tytären Marian 1830 ja pojan Timon 1833 tai 1834. Mauran isä Malafei olisi syntynyt noin 1773, kuollut 1822 ja äiti Sofia syntynyt noin v. 1773. Ensimmäinen Mauran miehistä, Simana, on tullut naapurikylästä Tuulasjärvestä eikä Kolvaisjärvestä kuten perinnetieto esittää.

Marja naitiin Repolan kirkonkylään Iivana Prokoselle. Timo nai vaimokseen Anni Grigorintytär Riikosen Lusman kylästä Tuulijärven rannalta. Hänet on mainittu vuoden 1858 väestöluettelossa: Agafia Grigorjeva, 23 vuotta.

Mauran toinen avioliitto

Perimätiedon mukaan Mauran toinen mies oli Jaro Riikonen tai Triihponen Repolan Virran kylästä, ja hän tuli Koroppiin kotivävyksi. Vuoden 1850 väestöluettelossa ei Koropin kylässä kuitenkaan ole Jaroa eikä Mauraa. Timofei Semjonov, Mauran poika ensimmäisestä avioliitosta, silloin 16 vuotta, on luettelossa talon isäntänä. Timofein nimen yläpuolella on nimi Mihail Jegorov, Timofein isän tai äidin veli. Mihail on näin ollen Mauran ensimmäisen miehen Simanan veli. Ehkä hänet oli nimetty Simanan lasten holhoojaksi, tai olisi-ko hän ollut rakentamassa uutta taloa Timofeille Mauran ja Simanan palaneen talon tilalle?

Ilja ja Iivana Maurasen talot Koropinjärven rannan puolelta nähtynä. (kuva: A.R. Niemi/KKS:n kuva-arkisto).

Voi olla, että Mauran ja Simanan lapset asuivat Virran kylässä v. 1850, kun talo Koropissa oli palanut. Virran kylän väestöluettelosta vuodelta 1850 löytyy Gerasim Jegorov, joka saattaisi olla Mauran toinen mies. Hän oli vuonna 1836 29-vuotias, syntynyt noin v. 1807, ja kuollut v. 1841. Hänellä on ollut Ivan-niminen poika, syntynyt v. 1837 sekä Ofimja-niminen tytär, syntynyt v. 1839. Nimet ja vuosiluvut sopisivat hyvin Mauran toiseen avioliittoon. Mauraa ei kuitenkaan esiinny tässä Virran kylän väestöluettelossa. Vuoden 1858 väestöluettelossa Ivan ja hänen sisarensa Afimjei ovat edelleenkin, edellinen 20 ja

jälkimmäinen 18 vuoden ikäisenä.

Ivan meni sittemmin naimisiin Lentierasta Hotarin (Höttösen) Fiedoran tyttären Outin kanssa. Hänen sisarensa naitiin Lusman kylään Poavila Ivanoffille.

Jarolle ja Mauralle valmistui Koroppiin Timofein talon viereen suomalaismainen talo. Sitä on kuvattu Sucksdorff - Blomstedtin kirjassa "Karjalaisia rakennustapoja ja koristemuotoja".

Mauran kolmas avioliitto

Perimätieto kertoo, että Mauran kolmas aviomies

tuli naapurikylästä Tuuliväärasta. Hänen nimensä olisi ollut Vasselei Soavanen. Tästä avioliitosta syntyi Ahipei-niminen tytär, joka naitiin Haukkasaareen Fedotta Vasseleinpoika Kanalle.

Tuulosjärven väestöluettelosta vuodelta 1850 löytyy Vasselei Pekanpojan vaimo Maura, tytär Ahipei, 7 vuotta ja mies Vasselei Pekanpeika, 37 vuotta. Vuoden 1858 väestöluettelossa he ovat edelleen Tuulosjärven kirjoissa, Vasselei nyt 44-vuotiaana, hänen vaimonsa "Malahvein Maura" (viittaa Mauran isän nimeen) sekä tytär Agreppina.

PENTTI KEYNÄS

Kyykkääjä Kalle Paajaste 70-vuotias

Kyykkääjä Kalle Paajaste on syntynyt Vuokkiniemessä 4.4.1935. Vuonna 1944 perheen evakkomatka suuntautui Vuokkiniemestä ensin Savoon Alapitkän väestöleirille, ja sieltä sitten naapuripitäjään Varpaisjärvelle. Helsinkiin hän muutti 1957, ja asuu nykyään Espoossa ja pelaa kyykkää Karjalan Si-

vistysseuran kyykkäkerhon joukkueessa.

Kalle ei muista, että Vuokkiniemessä olisi pelattu kyykkää, mutta siitä kylä siellä puhuttiin. Eikä kyykkää pelattu Varpaisjärvelläkään. Hän tutustui siihen vasta vuosikymmeniä jälkeenpäin.

Nuorempana, varsinkin kouluvuosina, tuli paljon

hihdeltä. Se oli kivaa aikaa, hän muistelee. Usein kierreltiin kilpailemassa eri paikoissa lähes joka viikonloppu. Koulujenvälisistä hiihtokilpailuista Kalle muistaa hyvän tapauksen, joka siinä iässä se oli tavoittelemisen arvoinen ja merkittävä saavutus. Kilpailumatkan loppuvaiheessa jo ennakolta voittajasuosikkeina pidetyt

kaksi hyvää Seppo-nimistä hiihtäjää eivät antaneet toisilleen latua, vaan pysähtyivät kinastelemaan. Sillä välin lähituntumassa hiihtänyt Kalle porhalsi molempien ohi voitaen koko kilpailun. Se voitto on jäänyt mieluisimmaksi muistoksi kouluvuosien urheilusta.

Myöhemmin hiihdon ohella yleisurheilu ja pitkin